

PvdA

Vergelijking met andere gemeenten

Daarnaast hadden wij nog gevraagd naar een vergelijking met andere gemeenten, waarbij wij specifiek gevraagd hebben naar de kortingspercentages in Utrecht, als buurgemeente en Zeist als vergelijkbare gemeente. Die hadden wij als technische vraag gesteld, maar daarop hadden wij geen antwoord gekregen, althans geen echt antwoord. Het antwoord luidde: er zijn overeenkomsten en verschillen. Dat is geen serieus antwoord.

Antwoord:

Categorie	Stichtse Vecht	Gooise Meren	Woerden	Utrecht	Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug (Zeist)
1	10%	10%	5%	10%	10%
2	20%	30%	20%	30%	20%
3	50%	100%	50%	100%	50%
4	100%		100%		

Beslagvrije voet

Antwoord:

Zie Bijlage 1. Hierbij wordt opgemerkt dat landelijk, maar ook regionaal (zie tabel hierboven) de beslagvrije voet niet (bij alle categorieën) gehanteerd wordt. In 2018 is het 9 keer voorgekomen dat een belanghebbende door het opleggen van een maatregel onder de beslagvrije voet is gekomen.

Maarsen 2000

Keuze voor categorieën van maatregelen

Wat is de reden dat het college ervoor kiest bepaalde categorieën te verhogen?

Waarom wordt het advies van de inspectie SZW niet gevolgd als het gaat om maatwerk. Het antwoord wij volgen het advies van de VNG en Divosa is te onduidelijk. Om de schijn van willekeur te voorkomen adviseert de inspectie om óf in de verordening zelf, óf in een beleidsstuk danwel in de uitvoerregels expliciete maatstaven op te nemen zodat de beoordeling van de strafhoogte beter gekaderd is en de schijn van willekeur of subjectieve beoordeling uitgesloten wordt. Er is dan juist ruimte om gemotiveerd van de regels af te wijken, daar waar meer maatwerk nodig is.

Antwoord:

Er is gekozen voor maatwerk, in plaats van de uitvoering meer te standaardiseren.

Op de 100% categorie na, deze is immers in de wet verankerd, zijn de andere kortingen op uitkeringen een beleidskeuze. Maarssen 2000 wil graag duidelijk de motivatie vernemen waarom voor deze kortingen gekozen is?

Antwoord:

Zie Bijlage 2. Opgemerkt wordt dat de percentages van de maatregelen oplopen, omdat de gedragingen per categorie ernstiger zijn. Er zijn met de regio vergeleken kleine verschillen, maar de algemene conclusie is dat we niet veel afwijken van de omringende gemeenten.

Planning handhavingsbeleid

Dan zou de wethouder nog de raad informeren over wanneer de raad het beleidsstuk handhaving kan verwachten en welke onderdelen daarin worden opgenomen.

Antwoord:

Er wordt een handhavingsbeleidsplan opgesteld, planning is Q3 van 2019. Welke onderdelen in dit beleidsplan worden opgenomen is nog niet bekend, er zal in ieder geval aandacht zijn voor preventie.

Communicatie

Voorts zou de wethouder afstemming zoeken met o.a. de afdeling communicatie om het door de pvda voorgestelde manier van communiceren, bijv het versturen van een sms bericht met een herinnering aan de klant, verwijzen naar onafhankelijke clientondersteuning en het aanpassen van de website met een tekst die voor iedere inwoner te begrijpen is. En dan nog de reactie op het al dan niet gebruik maken van een in de eigen taal geschreven 1^e uitnodiging.

Antwoord:

Op onze website is een actueel overzicht te vinden van relevante informatie. We streven ernaar deze informatie begrijpelijk en up to date te houden. Bij ieder item staat de betreffende lokale en landelijk regelgeving vermeld. Suggesties voor tekstverbeteringen en –aanvullingen zijn uiteraard welkom. Deze kunt u sturen naar info@stichtsevecht.nl.

Op dit moment herschrijven we (onder andere) de brieven van het team Inkomen en Burgerzaken in duidelijke taal. Daarbij maken we waar mogelijk gebruik van icoontjes of verhelderende afbeeldingen.

Bij ieder eerste contact van een cliënt met de gemeente, wordt deze erop gewezen dat hij/zij gebruik kan maken van een cliëntondersteuner en dat deze ook aanwezig kan zijn bij gesprekken.

Indien het emailadres van belanghebbende bekend is wordt een herinneringsmail voor de afspraak verstuurd, een dag voorafgaand aan de afspraak. Er wordt op dit moment geen sms verstuurd ter herinnering.

Wij gaan ervan uit dat u met de 1^e uitnodiging bedoelt de uitnodiging voor de regeldag van statushouders: deze brief is opgesteld in het Engels, Arabisch en in het Tigrinya. Dit om ervoor te zorgen dat de belanghebbenden met de juiste papieren en begeleiding op de regeldag komen. De verdere communicatie vindt plaats in het Nederlands.

Bijlage 1: Beslagvrije voet bij het opleggen van een maatregel

Aanleiding

De Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Stichtse Vecht 2018 is besproken tijdens de vergadering van de Commissie Sociaal Domein d.d. 27 november 2018. Actiepunt naar aanleiding van deze vergadering is dat Frank schriftelijk ingaat op de vraag over de beslagvrije voet van de PvdA, waarna dit onderwerp als bespreekpunt voor de raadsagenda wordt geagendeerd (op verzoek van de PvdA). De vraag die tijdens de commissie is gesteld is:

“Klopt het dat belanghebbenden door een maatregel een inkomen hebben dat lager is dan de beslagvrije voet”.

Deze memo geeft een schriftelijke reactie op de vraag over de beslagvrije voet in relatie tot de Afstemmingsverordening.

Wat is de beslagvrije voet?

Indien beslag gelegd wordt op een uitkering algemene bijstand kan dat alleen voor zover de belanghebbende blijft beschikken over een inkomen gelijk aan de beslagvrije voet. De beslagvrije voet is in principe 90% van de bijstandsnorm.

De beslagvrije voet garandeert dus dat de belanghebbende, indien er beslag is gelegd op de uitkering of inkomen, altijd over een minimuminkomen blijft beschikken.

Wat zegt de Participatiewet of de beslagvrije voet bij het opleggen van een maatregel?

Indien er sprake is van een verwijtbare gedraging waarmee de opgelegde arbeidsverplichtingen is geschonden, wordt een maatregel opgelegd. Deze maatregel heeft tot doel het gedrag van de belanghebbende te verbeteren. Uitgangspunt is dat de arbeids- en re-integratieverlichtingen geen keuzes maar verplichtingen zijn, waarop gehandhaafd moet worden. Er geldt hierbij geen wettelijke bescherming van het inkomen tot de beslagvrije voet.

Indien een belanghebbende een verplichting niet nakomt die genoemd is in de wet (een geüniformeerde verplichting) moet het college de bijstand met 100% verlagen voor een vastgestelde periode van ten minste een maand en ten hoogste drie maanden. In de verordening kan vastgelegd worden dat het bedrag van de verlaging wordt verrekend over de maand van oplegging van de maatregel en ten hoogste de twee volgende maanden, waarbij over de eerste maand ten minste 1/3 van het bedrag van de verlaging wordt verrekend. Van de mogelijkheid om de maatregel te spreiden over 3 maanden is in de verordening gebruik gemaakt.

Bij het niet nakomen van geüniformeerde verplichtingen wordt een maatregel opgelegd waarbij de bescherming van de beslagvrije voet volledig en doelbewust buiten beschouwing wordt gehouden (dit is dwingend).

Opgemerkt wordt dat het college een maatregel wel af kan stemmen indien, gelet op bijzondere omstandigheden, hiervoor dringende redenen aanwezig zijn.

De beslagvrije voet bij de maatregelen op grond van de Afstemmingsverordening

In de Afstemmingsverordening zijn vier categorieën gedragingen opgenomen, variërend van 10% (een gedraging van de eerste categorie) tot 100% (een gedraging van de vierde categorie).

Het is mogelijk dat een belanghebbende door het opleggen van een maatregel een gedurende de duur van de maatregel een inkomen heeft dat lager is dan de beslagvrije voet. Dit geldt met name voor gedragingen van de derde en vierde categorie.

De maatregelen hebben, zoals eerder aangegeven, met name het doel het verbeteren van het gedrag van de belanghebbende. Ten aanzien van een maatregel in de vierde categorie wordt verder opgemerkt dat dit om ernstige gedragingen gaat, waardoor een belanghebbende (langer) beroep op moet doen op een uitkering of geen actie onderneemt om uit de uitkering te geraken. Hierbij is sprake van een zelfde soort gedraging als genoemd in de Participatiewet, de maatregel is daarom gelijk gesteld aan de wettelijk voorgeschreven maatregel (100%).

Benadrukt wordt dat ten aanzien van de hoogte van de maatregel in de verordening is vastgelegd dat een maatregel altijd wordt afgestemd op de ernst van de gedraging, de mate waarin de belanghebbende de gedraging kan worden verweten en de omstandigheden waarin hij verkeert. Hierbij kan ook rekening worden gehouden met de gezinssituatie (bijvoorbeeld kinderen) en de financiële situatie van de belanghebbende. Indien noodzakelijk kan de maatregel ook zo wordt toegepast dat de beslagvrije voet wordt behouden (bijvoorbeeld om huisuitzetting te voorkomen).

Bijlage 2: overzicht gedragingen huidige verordening en nieuwe voorstel

Categorie	Gedraging Huidige verordening	Gedraging nieuwe verordening	Toelichting
Eerste	5% het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of het niet tijdig laten verlengen van de registratie.	vervallen	De gedraging om niet ingeschreven te staan als werkzoekende is verwijderd, omdat de inschrijving en verlenging ervan inmiddels (landelijk) automatisch gebeurt.
		10% het niet of onvoldoende meewerken aan oproepen in het kader van de arbeidsinschakeling of participatie.	De gedraging die nu is opgenomen onder de 1 ^e categorie stond voorheen als gedraging onder de 2 ^e categorie bij de IOAW en IOAZ (was niet bij de Participatiewet opgenomen), er wordt nu dan ook een lagere maatregel toegepast bij IOAW/IOAZ voor gedraging.
Tweede	20% 1. het niet of onvoldoende meewerken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a van de Participatiewet; 2. het onvoldoende nakomen van verplichtingen als bedoeld in de artikelen 9, eerste lid, of 55 van de Participatiewet, voor zover het gaat om een belanghebbende jonger dan 27 jaar, gedurende vier weken na een melding als bedoeld in artikel 43, vierde en vijfde lid, van de Participatiewet, voor zover deze verplichtingen niet worden genoemd in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet; 3. het niet of onvoldoende verrichten van een door het college opgedragen tegenprestatie naar vermogen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c, van de Participatiewet.	20% 1. het niet of onvoldoende meewerken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a van de Pw; 2. het niet of onvoldoende nakomen van verplichtingen als bedoeld in de artikelen 9, eerste lid, of 55 van de Pw, voor zover deze verplichtingen niet worden genoemd in artikel 18, vierde lid, van de Pw; 3. het niet of onvoldoende verrichten van een door het college opgedragen tegenprestatie naar vermogen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c, van de Pw.	De gedragingen van deze categorie komen terug in de nieuwe verordening onder dezelfde categorie.
		4. het uit houding en gedrag ondubbelzinnig laten blijken verplichtingen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Pw niet te willen nakomen, wat heeft geleid tot het intrekken van de ontheffing van de arbeidsplicht voor een alleenstaande ouder, bedoeld in artikel 9a, eerste lid, van de Pw; 5. het niet of in onvoldoende mate meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden van een participatievoorziening, anders dan bedoeld in artikel 18 vierde lid Pw.	Deze gedragingen zijn toegevoegd: dit betreffen verwijtbare gedragingen die niet eerder waren opgenomen en waarvoor een maatregel van 20% redelijk wordt geacht. Gemeente Utrecht en Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug hanteren voor deze gedragingen dezelfde maatregelen.

Derde	30% Het niet naar vermogen proberen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen in de gemeente van inwoning voor zover dit niet voortvloeit uit een gedraging als bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet.	Opgenomen onder gedraging van de vierde categorie	De gedraging die in de huidige verordening is opgenomen onder de derde categorie is verplaatst naar de vierde categorie om de volgende reden. Op grond van de Participatiewet dient een maatregel van 100% opgelegd te worden indien de belanghebbende niet voldoet aan de verplichting om naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid probeert te verkrijgen in een andere dan de gemeente van inwoning, alvorens naar die andere gemeente te verhuizen. Met andere woorden: indien een inwoner van Stichtse Vecht niet probeert werk te verkrijgen buiten de gemeente Stichtse Vecht dienen we een maatregel van 100% op te leggen. Het ligt dan ook in de lijn om de hoogte van de maatregel gelijk te stellen indien de inwoner van Stichtse Vecht niet probeert werk te verkrijgen binnen de gemeente. Overigens wordt dit bijvoorbeeld ook door de gemeente Utrecht gelijk gesteld, een ook hier wordt een maatregel van 100% opgelegd.
		50% Gedragingen die de inschakeling in de arbeid of participatievoorziening belemmeren, voor zover dit niet voortvloeit uit een gedraging als bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Pw.	Deze gedraging is toegevoegd, dit is niet geregeld in de huidige verordening. Gezien de ernst van de gedraging (de gedraging is zwaarder dan een gedraging uit de 2 ^e categorie, maar minder zwaar dan een gedraging uit de 4 ^e categorie) wordt voorgesteld om deze op te nemen in de derde categorie.
Vierde	N.v.t.	100% 1. het niet naar vermogen proberen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen in de gemeente van inwoning voor zover dit niet voortvloeit uit een gedraging als bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Pw; 2. gedragingen die het behoud van een aangeboden participatievoorziening met zicht op algemeen geaccepteerde arbeid belemmeren, voor zover deze verplichtingen niet worden genoemd in artikel 18, vierde lid, van de Pw.	⇒ Voor ad 1. Zie toelichting onder derde categorie. ⇒ Voor ad 2: indien we als gemeente geïnvesteerd hebben in een traject, en de belanghebbende daarmee zicht heeft op algemeen geaccepteerde arbeid (dus zicht heeft op een betaalde baan, waarmee de belanghebbende niet langer beroep hoeft te doen op een uitkering), gaan we ervan uit de belanghebbende volledig meewerkt aan dit traject. Indien de belanghebbende zich echter zo gedraagt dat het traject niet langer behouden kan worden, en daarmee het zicht op betaalde arbeid verdwijnt, is dit een ernstige gedraging, reden waarom 100% wordt voorgesteld.